

Valsts tiesu ekspertīžu birojs

METODISKIE IETEIKUMI
MATERIĀLU SAGATAVOŠANA
KVĒLSPULDŽU EKSPERTĪZEI

APSTIPRINĀTS
Metodiskās komisijas
2016. gada 26. aprīļa sēdē,
prot. Nr. 19

RĪGA
2016

Izmeklējot ceļu satiksmes negadījumu (turpmāk – CSNg), dažkārt ir nepieciešams zināt par viena vai vairāku transportlīdzekļu apgaismes ierīču (lukturu) stāvokli CSNg brīdī, piemēram, situācijās, kad diennakts tumšajā laikā vai nepietiekamas redzamības apstākļos notiek sadursme starp transportlīdzekli, kas veic kreiso pagriezienu, un pretimbraucošo transportlīdzekli, kura gabarītu/tuvās gaismas/miglas lukturu kvēlspuldzes nav ieslēgtas. Nereti ir arī gadījumi, kad transportlīdzeklis ietriecas uz brauktuves atstātā citā neizgaismotā transportlīdzeklī. Šādu sadursmju rezultātā transportlīdzekļu lukturi tiek daļēji vai pilnībā bojāti un faktu par kvēlspuldžu degšanu sadursmes brīdī var konstatēt tiesu ekspertīzes ceļā.

Visbiežāk šādas situācijas rodas CSNg brīdī, taču iespējams pētīt arī mājsaimniecībā lietotās kvēlspuldzes.

Kvēlspuldžu ekspertīzes mērķis ir noskaidrot, vai izpētei iesniegtajām kvēlspuldzēm ir kādi bojājumi un vai to rašanās brīdī kvēlspuldze ir bijusi ieslēgta vai izslēgta.

Valsts tiesu ekspertīžu birojā netiek veikta dienasgaismas (t.s. ekonomisko) un LED spuldžu izpēte.

EKSPERTAM IZLEMŠANAI VAR TIKT UZDOTI ŠĀDI JAUTĀJUMI (LĒMUMĀ JĀNORĀDA TIKAI NEPIECIEŠAMIE JAUTĀJUMI)

- Vai iesniegtajai kvēlspuldzei ir bojājumi? Ja ir, tad kādi?
- Vai bojājumu rašanās brīdī kvēlspuldze bija ieslēgtā vai izslēgtā stāvoklī?
- Vai kvēlspuldze ir jauna, vai bijusi ilgstošā ekspluatācijā?

Eksperta atzinumā secinājumu daļā tiesu eksperts sniedz atbildi uz jautājumu - vai ekspertīzei iesniegtajai kvēlspuldzei ir bojājumi un vai pēc tiem iespējams noteikt kvēlspuldzes stāvokli bojājumu rašanās brīdī, piemēram:

“Ekspertīzei iesniegtās kvēlspuldzes kvēldiegs ir deformēts. Deformēšanās notikusi spēcīga trieciena rezultātā brīdī, kad kvēldiegs atradies sakarsētā stāvoklī – kvēlspuldze ir degusi.”

Nereti procesa virzītājs uzdod tiesu ekspertam jautājumu: “Vai iesniegtā kvēlspuldze dega CSNg laikā?”. Atbilde uz šādu jautājumu neietilpst tiesu eksperta kompetencē, jo tiesu eksperts nav bijis klāt CSNg brīdī, un tiesu ekspertam nav informācijas par to, kas ir noticis ar kvēldiegu pirms un pēc konkrētā CSNg.

MATERIĀLU SAGATAVOŠANA

Notikuma vietā pēc CSNg nav ieteicams pārbaudīt, vai transportlīdzekļa gaismas darbojas. Ja kāda no pārbaudāmo kvēlspuldžu stikla kolbām ir bojāta, kvēlspuldzi ieslēdzot, kvēldiegs oksidēsies, kas var būt par iemeslu kļūdainam secinājumam.

Izņemot un iepakojot kvēlspuldzes ekspertīzei, jāievēro piesardzība, sevišķi darbojoties ar kvēlspuldzēm, kurām bojāta stikla kolba – nedrīkst pieļaut iesaiņojamo materiālu tiešu pieskaršanos kvēldiegam. Bojātu kolbu gadījumā jāizņem kvēlspuldzi kopā ar visu lukturi, nodrošinot, lai citas luktura sastāvdaļas (vadi, blīves, daļēji nolūzuši korpusa fragmenti u.c.) transportēšanas laikā nesaskartos ar kvēldiegu.

Ja kvēlspuldzes izņem atsevišķi (bez luktura), tad katru no tām iesaiņo atsevišķi un uz iesaiņojuma obligāti norāda, no kāda veida luktura tās ir izņemtas.